

Türkiye

**2018 Nüfus ve Sağlık Araştırması
Suriyeli Göçmen Örneklemi
Temel Bulgular**

Kapak sayfası fotoğrafı: Steve Estvanik. Antik Yunan ve Roma kenti Efes'ten küçük dükkanların önündeki geometrik mozaik detay. [Çevrimiçi resim]. Erişim tarihi: 24 Ekim 2019, <https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/detail-geometric-mosaic-walk-front-small-512273986>

Yayın No: NEE-HÜ.19.05

Bu yayında yer alan bilgilerden Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü sorumludur ve bu bilgiler hiçbir şekilde Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) görüşünü yansıtmamaktadır.

2018 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2018 TNSA) Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmiştir. Projenin yararlanıcı kurumu T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'dır.

2018 TNSA'nın mali desteği Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında sağlanmıştır.

2018 TNSA, dünya çapında yürütülen Nüfus ve Sağlık Araştırmaları (Demographic and Health Surveys, DHS Program) projesinin model ve standartları çerçevesinde yürütülmüş ve uluslararası karşılaştırılabilir nitelikte bir araştırmadır. Veri işleme, ana raporun tabülasyonu ve gözden geçirilmesinde ICF Macro International Inc. teknik yardım sağlamıştır.

2018 TNSA konusunda daha ayrıntılı bilgi için: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 06100 Ankara, Türkiye (telefon: 312-297-7367 ; faks: 312-297-7370; e-posta: hips@hacettepe.edu.tr; internet: www.hips.hacettepe.edu.tr). The DHS Program projesi hakkında daha ayrıntılı bilgi için: ICF International, 530 Gaither Road, Suite 500, Rockville, MD 20850, USA (telefon: 301-407-6500; faks: 301-407-6501; e-posta: info@DHSprogram.com; internet: www.DHSprogram.com).

Bu yayın için önerilen kaynak gösterim şekli:

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. (2019). *2018 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması Suriyeli Göçmen Örnekleme, Temel Bulgular*. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve TÜBİTAK, Ankara, Türkiye.

Elma Teknik Basım Matbaacılık Ltd. Şti. tarafından basılmıştır.
İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1516/1 Sk. No:35 Yenimahalle 06378, Ankara
Tel: 0312 229 92 65

2018
Türkiye
Nüfus ve Sağlık Araştırması
Suriyeli Göçmen Örnekleme
Temel Bulgular

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü
Ankara, Türkiye

Mali kaynağı sağlayan:

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

“1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı”

Müşteri Kurum:

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
Ankara, Türkiye

Kasım 2019

Hacettepe Üniversitesi
Nüfus Etütleri Enstitüsü

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji
ve Bütçe Başkanlığı

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik
Araştırma Kurumu

2018 TNSA SURIYELİ GÖÇMEN ÖRNEKLEMİ HAKKINDA

2018 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2018 TNSA), Türkiye’de nüfusun ve sağlık durumunun izlenmesi için veri sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. 2018 TNSA, 1993 yılından beri Türkiye’de yürütülen altıncı Nüfus ve Sağlık Araştırmasıdır. Bu araştırma, doğurganlık, aile planlaması, anne ve çocuk sağlığı, kadın ve çocukların beslenme durumu ve kadınların güçlenmesi konularında; politika yapıcılar ve uygulayıcı kurumların yöneticileri tarafından mevcut durumu değerlendirmeye ve iyileştirmeye yönelik kullanılacak güvenilir tahminler sunmayı amaçlamaktadır. 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örnekleminin birincil amacı, Türkiye’deki Suriyeli göçmen nüfusu için ilk kez toplanan hanehalkı düzeyinde demografik ve sağlık göstergelerine ilişkin bilgi sağlamaktır.

Araştırmanın Örneklemi

2018 TNSA’da, ülke genelini temsil eden bir örnekleme 1.826 Suriyeli göçmen hanehalkında 15-49 yaşlarındaki 2.216 Suriyeli göçmen kadınla görüşülmüştür. Cevaplama oranı hanehalkları için %95, kadınlar için %93’tür. Araştırmanın Suriyeli göçmen örneklem tasarımı, araştırma kapsamında yer alan bazı konulardaki analizlerin kampta ve kamp dışında yaşayan nüfus için tahminler yapılmasına imkân vermektedir.

NÜFUS VE HANEHALKI ÖZELLİKLERİ

Hanehalkı Kompozisyonu

Türkiye’de Suriyeli göçmen hanehalklarında ortalama hanehalkı büyüklüğü 6,0 kişidir. Suriyeli göçmen nüfusun %45’i 15 yaşın altındadır ve 65 yaş veya üzerinde olan kişiler bu nüfusun %2’sini oluşturmaktadır.

Konut Özellikleri

Türkiye’de Suriyeli hanehalklarının neredeyse tümünün iyileştirilmiş içme suyu kaynaklarına erişimi vardır. Suriyeli hanehalklarının %97’si diğer hanelerle paylaşılmayan, iyileştirilmiş tuvalet imkânlarına sahiptir. İyileştirilmiş ve paylaşılmayan atık sistemlerine sahip tuvaletler kamp dışında bulunan hanehalklarında (%98) kampta bulunan hanehalklarından (%85) daha yaygındır. En yaygın kullanılan zemin malzemesi karodur (%39). Onu sırasıyla beton (%32) ve parke (cilalı tahta) (%20) takip etmektedir. Kamp dışındaki hanelerin %41’inin zemin malzemesi karo iken kamptaki hanelerde bu oran %5’tir. Türkiye’de Suriyeli göçmenlerin yaşadığı hanelerin %76’sında, yatmak için 1 ya da 2 oda kullanılmaktadır (kampta bulunan hanelerde %96, kamp dışında bulunan hanelerde %75).

Sahip Olunan Eşyalar

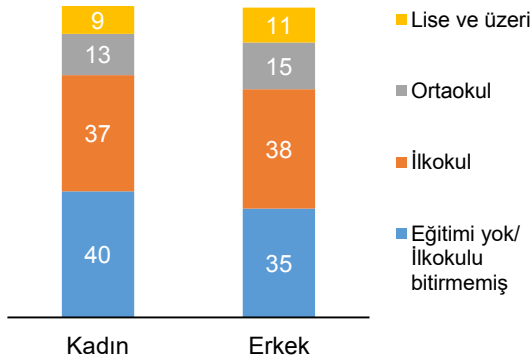
Suriyeli hanelerde bulunan en yaygın ev aleti çamaşır makinesidir (%85). Hanelerin yarısında uydu yayını, %43’ünde gazlı/elektrikli fırın ve %41’inde internet bağlantısı vardır. Kamp dışında bulunan Suriyeli hanehalkları daha yüksek oranda dayanıklı tüketim malına sahiptir. Görece az sayıda hanehalkı bir ulaşım aracına sahiptir (%3).

Eğitim

2018 TNSA Suriyeli göçmen örneğinde yer alan hanehalklarında erkeklerin %64’ü ilkokul veya üzerini tamamlamışken bu oran kadınlarda %59’dur. Erkek nüfusun ortanca tamamlanmış eğitim süresi (5,1 yıl) kadın nüfusun ortanca değerinden (4,5 yıl) 0,6 yıl fazladır. 20-24 ve 25-29 yaş gruplarında yer alan Suriyeli nüfusun ortanca eğitim süresi her iki cinsiyet için de diğer yaş grupları arasında en yüksektir (sırasıyla kadınlar için 7,6 yıl ve 6,7 yıl, erkekler için 6,9 yıl ve 7,1 yıl). Ortanca tamamlanan eğitim düzeyi, kamp ve kamp dışı alanlara göre değişmemektedir (kadınlar için 4,5 yıl, erkekler için 5,1 yıl).

Eğitim

6 yaş ve üzeri Suriyeli göçmen kadınların ve erkeklerin tamamladıkları en yüksek eğitim düzeyine göre yüzde dağılımları

DOĞURGANLIK VE BELİRLEYİCİLERİ

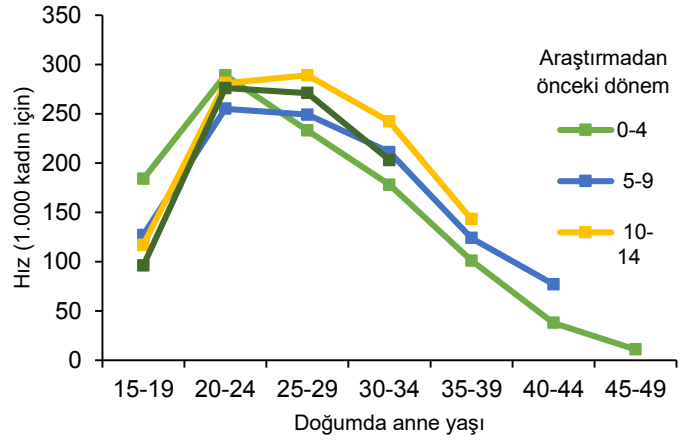
Toplam Doğurganlık Hızı (TDH) ve Diğer Doğurganlık Göstergeleri

Günümüzde, Türkiye’de Suriyeli göçmen bir kadın ortalama 5,3 çocuk doğurmaktadır. En yüksek yaşa özel doğurganlık hızı, 20-24 yaş grubunda gözlemlenmiştir (20-24 yaş grubundaki 1.000 kadında 312). Genel doğurganlık hızı (15-44 yaş grubundaki 1.000 kadın için) 203, kaba doğum hızı (1.000 kişi için) ise 42’dir. 15-49 yaş grubundaki Suriyeli göçmen kadınların yaklaşık %14’ü araştırma tarihinde gebedir ve 40-49 yaş grubundaki kadınların ortalama canlı doğum sayısı 5,5’tir. Toplam doğurganlık hızı eğitimi olmayan veya ilkokulu bitirmemiş kadınlarda en yüksek iken (5,8), lise veya üzeri eğitimi olan kadınlarda en düşüktür (4,1). 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örnekleme sonuçları, geriye dönük olarak toplam doğurganlık hızında erken yaş gruplarında artış ve ilerleyen yaş gruplarında bir düşüş olduğunu göstermektedir.

Adölesan Doğurganlık

Türkiye’de, adölesan dönemde olan (15-19 yaş grubu) Suriyeli kadınların %39’u hâlihazırda çocuk sahibidir ya da ilk çocuklarına gebedir. 15-17 yaş aralığındaki Suriyeli göçmen kadınların beşte biri ya annedir ya da ilk çocuğuna hamiledir. On sekiz yaşındaki kadınların %54’ü ve 19 yaşındaki kadınların %68’i çocuk doğurmaya başlamıştır. Eğitimi olmayan veya ilkokulu bitirmemiş kadınların %35’i adölesan dönemde çocuk sahibi olmaya başlarken, bu oran ortaokulu tamamlamış kadınlar arasında %27 düzeyindedir.

Son Yirmi Yıla İlişkin Yaşa Özel Doğurganlık Hızları
Araştırmadan önceki 5 yıllık dönemler için Suriyeli kadınların yaşa özel doğurganlık hızları (her 1.000 kadın için)

B. Ş. Zülfiyar Savcı

İlk Evlenme Yaşı

Türkiye’de, 25-49 yaşlarındaki Suriyeli göçmen kadınların %38’i 18 yaşına kadar, %55’i 20 yaşına kadar ve %12’si 15. yaş gününden önce evlenmektedir. 25-49 yaş grubu Suriyeli kadınlarda ortanca ilk evlenme yaşı 19,3’tür. 25-49 yaşlarındaki kamplarda yaşayan Suriyeli göçmen kadınlar kamp dışı bölgelerde yaşayan kadınlara göre 0,7 yıl daha geç evlenme eğilimindedirler (sırasıyla 20,0 ve 19,3 yaşlarında). Lise veya üzeri eğitim almış 25-49 yaşlarındaki kadınların ortanca ilk evlenme yaşı 22,0’dır, bu yaş eğitimi olmayan veya ilkokulu bitirmemiş kadınlarınkinden 3,1 daha fazladır (18,9).

A. Abbasoğlu-Özgören

İlk Doğumda Anne Yaşı

Ortanca ilk doğum yaşı 25-49 yaşlarındaki Suriyeli kadınlar için 21,4’tür. Lise veya üzeri eğitime sahip 25-49 yaş aralığındaki kadınlar hiç eğitimi olmayan ya da ilkokulu bitirmemiş kadınlardan 2,4 yıl sonra çocuk doğurmaya başlamıştır (sırasıyla 23,6 ve 21,2). Kamplarda yaşayan kadınlar ilk çocuklarını kamplarda yaşamayan kadınlardan yaklaşık 1 yıl sonra doğurmaya başlamıştır (sırasıyla 22,1 ve 21,3).

İdeal Çocuk Sayısı

Ortalama ideal çocuk sayısı 15-49 yaş arası tüm Suriyeli kadınlar ve halen evli Suriyeli kadınlar için sırasıyla 3,9 ve 4,1 çocuktur. Ortalamanın en yüksek olduğu 45-49 yaş grubu (5,2) dışında, ortalama ideal çocuk sayısı yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Ortalama ideal çocuk sayısı eğitim ile birlikte azalmaktadır. Hiç okula gitmemiş ya da ilkokulu tamamlamamış kadınlarla lise veya lise üzeri eğitim almış kadınların ortalama ideal çocuk sayıları arasındaki fark yaklaşık 1 çocuktur (sırasıyla 4,4 ve 3,6 çocuk).

AİLE PLANLAMASI

Aile Planlaması Bilgisi

Türkiye’de yaşayan Suriyeli göçmen kadınlar arasında aile planlaması yöntemleri yaygın olarak bilinmektedir. Kadınların %94’ü en az bir modern aile planlaması yöntemi bilmektedir. RİA (%92), hap (%91), iğne (%71), kadının tüplerinin bağlanması (%68) ve kondom (%61) Suriyeli kadınlar arasında en yaygın olarak bilinen modern yöntemlerdir.

T. Adalı

Gebeliği Önleyici Modern Yöntemlerin Kaynakları

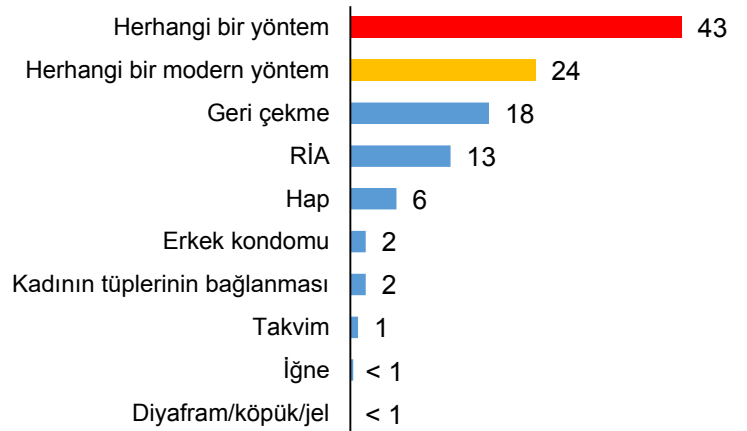
Suriyeli göçmen kadınlar arasında modern yöntem kullanıcıları neredeyse eşit yüzdelerle kullandıkları yöntemi kamu sektöründen (%39) ve özel sektörden (%38) temin etmektedir. Özel sektörün hap teminindeki payı (%43), kamu sektöründekinden fazladır (%32). En çok kullanılan modern yöntem olan RİA, kamu ve özel sektör kaynaklarından eşit seviyelerde temin edilmektedir (her biri %39).

Gebeliği Önleyici Yöntemlerin Kullanımı

Gebeliği önleyici yöntem kullanımındaki yaygınlık oranı, 15-49 yaş arasındaki halen evli Suriyeli kadınlarda %43’tür. Bu kadınların %24’ü modern yöntemleri, %19’u ise, geleneksel yöntemleri kullanmaktadır. Halen evli kadınlar arasında geri çekme en sık kullanılan yöntemdir (%18). Bu yöntemi RİA (%13) ve hap (%6) izlemektedir.

Kamp alanlarında geleneksel yöntem kullanım oranı, özellikle geri çekme yönteminin kullanım oranının daha yaygın olması nedeniyle daha yüksektir (kamp alanlarında %26, kamp dışı alanlarda %18). Gebeliği önleyici yöntem kullanımı, okula gitmemiş veya ilkokulu bitirmemiş Suriyeli kadınlar arasında (%40) en düşük seviyede iken, eğitimle birlikte artarak lise veya üzeri eğitimi olan kadınlarda %44’e yükselmektedir. Ancak, modern yöntem kullanımının en düşük olduğu (%20) ve geleneksel yöntem kullanımının en yüksek olduğu (%24) grup lise ve üzeri eğitim seviyesindeki kadınlardır.

Gebeliği Önleyici Yöntem Kullanımı 15-49 yaş grubundaki halen evli Suriyeli göçmen kadınların yöntem kullanım yüzdesi

AİLE PLANLAMASI İHTİYACI

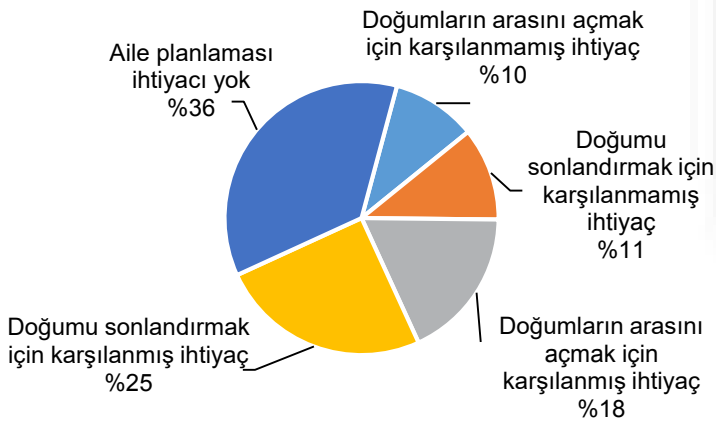
Çocuk Sahibi Olmayı Sınırlama ve Erteleme İsteği

Halen evli Suriyeli kadınların %41'i daha fazla çocuk doğurmak istemezken %25'i bir sonraki doğumları için en az iki yıl beklemek istemektedir. Bu kadınlar aile planlaması ihtiyacı olan kadınlar olarak tanımlanmaktadır.

A. Tamer Torun

Aile Planlamasına Olan Talep
15-49 yaş grubundaki halen evli Suriyeli kadınların aile planlamasına olan taleplerine göre yüzde dağılımı

Karşılanmamış Aile Planlaması İhtiyacı

Karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı, bir sonraki doğumundan önce ara vermek istediği veya daha fazla doğum yapmak istemediği halde herhangi bir korunma yöntemi kullanmayan evli kadınların yüzdesi olarak tanımlanmaktadır. 2018 TNSA, halen evli Suriyeli göçmen kadınların %21'inin karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı olduğunu; %10'unun bir sonraki doğuma ara vermek istediğini, %11'inin ise daha fazla doğum yapmak istemediğini ortaya koymaktadır. Kamp dışı alanlarda yaşayan kadınların karşılanmamış aile ihtiyacı (%21) kampta yaşayanlardan daha fazladır (%17). Karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı tüm eğitim seviyelerinde neredeyse eşit düzeyde, %19-22 civarındadır. Diğer taraftan, aile planlaması talebi yüzdesi eğitim seviyesi arttıkça artarak eğitimsiz ya da ilkokulu bitirmemiş kadınlar için %61'den lise veya üzeri eğitilmiş kadınlar için %66'ya yükselmektedir.

A. Abbasoğlu-Özgören

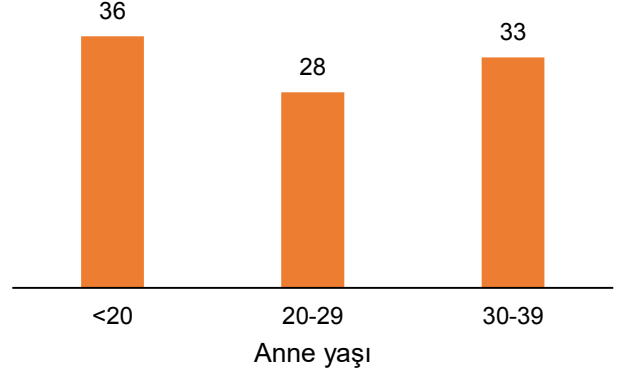
BEBEK VE ÇOCUK ÖLÜMLÜLÜĞÜ

Düzeyler

Suriyeli göçmen nüfusta, araştırmadan önceki 5 yıllık dönem için bebek ve 5 yaş altı ölüm hızları sırasıyla 1000 canlı doğum için 22 ve 27'dir. Bebek ölüm hızı ve 5 yaş altı ölüm hızı 20 yaşından daha genç ve 30-39 yaş grubundaki annelerden olan bebeklerde daha yüksektir. Beş yaş altı ölüm hızı ilk doğumda daha yüksektir (32).

Son beş yıllık dönem için Suriyeli göçmen nüfusta neonatal ölüm hızı her 1,000 canlı doğumda 12'dir.

Annenin Yaşına Göre 5-yaş Altı Ölüm Hızı
Suriyeli göçmen annenin yaşına göre araştırmadan önceki 10 yıllık dönemde 1.000 canlı doğumdaki ölümler

T. Adalı

Doğum Aralıkları

Kısa doğum aralıkları anne ve çocuk ölümlülük riskini yükseltmektedir. Kadınların doğum aralıklarının görece kısa olduğunu göstermektedir. Bu nüfusta ortanca doğum aralığı 27 aydır. Önceki doğum ile aralığı 2 yıldan az olan bebeklerde bebek ölüm hızı 1.000 canlı doğumda 38'den, önceki doğum ile arası 2 yıldan fazla olan çocuklarda 1.000 canlı doğumda 15'e düşmektedir. Önceki doğum ile arası 2 yıldan az olan çocuklarda 5 yaş altı ölüm hızı en yüksektir (1.000 canlı doğumda 42).

ANNE SAĞLIĞI VE BAKIM

Doğum Öncesi Bakım

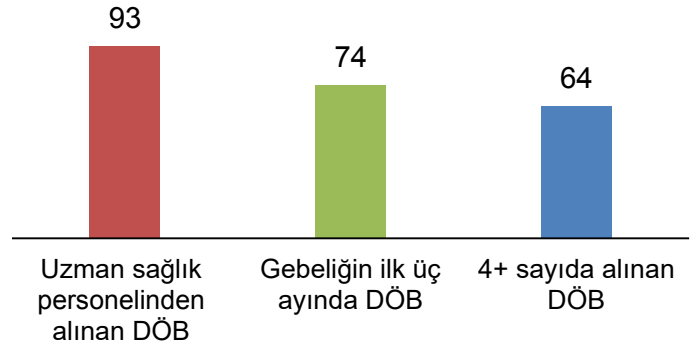
Suriyeli göçmen kadınların %93'ü doğum öncesi bakımı bir sağlık görevlisinden almıştır (doktor, hemşire veya ebe). Suriyeli kadınların %7'si doğum öncesi bakım almamıştır. Doğum öncesi bakım eğitim düzeyine göre değişmektedir. Eğitimi olmayan veya ilkokulu bitirmemiş Suriyeli kadınların %86'sı sağlık personelinde doğum öncesi bakım almışken, bu oran lise veya üzeri eğitime sahip kadınlar arasında %94'tür. Doğum öncesi bakımın zamanlaması ve kalitesi de önemlidir. Suriyeli göçmen kadınların %74'ü önerildiği gibi gebeliklerinin 4. ayından önce ve %64'ü dört ya da daha fazla kez doğum öncesi bakım almıştır. Suriyeli kadınların %82'si hamilelikleri boyunca demir takviyesi almıştır. Son doğumları için doğum öncesi bakım alan Suriyeli kadınların %70'inin tansiyon ölçümü, %71'inin kan tahlili ve %95'inin ultrason çekimi gerçekleşmiştir. Doğum öncesi bakım alan kadınların sadece %30'u son doğumlarında tetanosa karşı aşılanmışlardır.

A. S. Türkyılmaz

Doğum Öncesi Bakım Kapsamı

Araştırma tarihinden önceki son 5 yılda canlı doğumu olan 15-49 yaş Suriyeli kadınların yüzdesi (son doğum için)

Doğum ve Doğum Sonrası Bakım

Suriyeli göçmen nüfusta doğumların %93'ü, kamu sektörü başta olmak üzere (%76) bir sağlık kuruluşunda gerçekleştirilmiştir. Doğumların %5'i evde gerçekleştirilmiştir. Evde doğum Suriyeli anne daha az eğitimi olduğunda daha yaygındır. Eğitimi olmayan veya ilkokulu bitirmemiş Suriyeli kadınların doğumlarının %7'si evde gerçekleşirken bu oran lise veya üzeri eğitime sahip Suriyeli annelerin doğumlarında %4'tür. Doğumların %98'i sağlık personeli eşliğinde yapılmıştır (%82'si doktor, %15'i hemşire veya ebe).

Doğum sonrası bakım, doğum sonrası oluşacak komplikasyonların engellenmesine yardım eder. Araştırmadan önceki 2 yıl içinde canlı doğumu olan Suriyeli kadınların %89'u doğumdan sonraki 41 gün içinde doğum sonrası bakım almıştır. Suriyeli göçmen kadınların %86'sı doğumdan sonraki ilk 2 gün içinde doğum sonrası bakım almıştır. Suriyeli kadınların %10'u doğum sonrası bakım almamıştır.

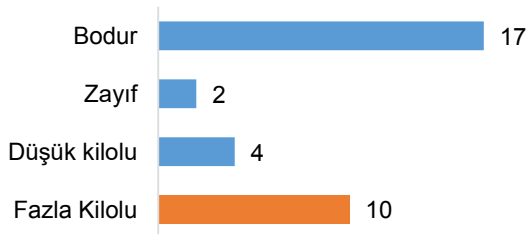
ÇOCUKLARIN VE KADINLARIN BESLENME DURUMU

Emzirme ve Ek Gıdalara Başlanması

Emzirme Türkiye'deki Suriyeli göçmenler arasında yaygındır ve araştırmadan önceki 2 yılda en son doğan çocukların %94'ü emzirilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) çocukların, hayatlarının ilk 6 ayında sadece anne sütü ile beslenmelerini (exclusive breastfeeding) önermektedir. Suriyeli göçmen nüfusta 6 aydan küçük çocukların %52'si sadece anne sütü ile beslenmiştir. Ortanca emzirme süresi, 0-35 aylık çocuklar için 13,7 ay iken, ortanca sadece anne sütü ile emzirme süresi 3,1 aydır.

Kötü beslenme (malnutrition) riskini düşürmek için, altı aydan sonra çocuklara ek gıda vermeye başlanmalıdır. 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örneklemine göre emzirilen 0-1 aylık bebeklerin %9'u bebek maması ile beslenirken, bu oran 2-8 aylık emzirilen bebeklerde %15'ten fazladır. Bebek maması ile beslenen çocukların oranı 8. aydan sonra ciddi bir şekilde düşmektedir. Katı, yarı-katı veya yumuşak gıdalara başlamış 6-8 aylık bebeklerin oranı %59'dur. Emzirilen ve emzirmeyen 6-23 aylık çocuklara en çok verilen gıdalar katı veya yarı katı yiyeceklerdir (sırasıyla %75 ve %89).

Çocukların Beslenme Durumu
DSÖ (2006) Çocuk Büyüme Standartlarına göre
5 yaş altı Suriyeli çocukların beslenme durumuna göre yüzdeleri

A. Çavlin

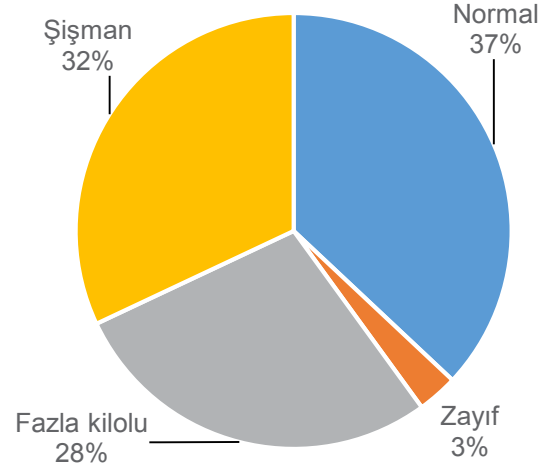
Çocukların Beslenme Durumu

2018 TNSA'da çocukların beslenme durumları, uluslararası standartlar referans alınarak kilo ve boyun karşılaştırılmasıyla değerlendirilmektedir. 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örneklemine göre, 5 yaş altı çocukların %17'si bodur ya da yaşına göre çok kısıdır. Bu durum kronik kötü beslenmeyi işaret etmektedir. Bodurluk yaygınlığı çocukların yaşına göre dalgalanmakta ancak 18-23 aylık çocuklarda (%26) en yüksek seviyeye ulaşmaktadır. Beş yaş altı çocukların %10'u fazla kiloludur. Fazla kilolu olma durumu 6 aydan daha küçük çocuklar arasında en yaygındır (%20). Fazla kiloluluk erkek çocuklarda (%12) kız çocuklardakine (%9) kıyasla az da olsa daha yaygındır. Akut yetersiz beslenmenin bir göstergesi olan zayıflık (boya göre çok zayıf olma) yaygın değildir (%2). Bunlara ek olarak, çocukların %4'ü düşük kiloludur.

Kadınların Beslenme Durumu

2018 TNSA'da 15-49 yaşlarındaki tüm kadınların boy ve kiloları ölçülmüştür. 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örneklemini sonuçlarına göre kadınların sadece %3'ü zayıfken (BMI<18.5) %60'ı fazla kilolu ya da şişmandır (BMI ≥ 25.0) (fazla kilolu %28, şişman %32). Fazla kilolu olma ve şişmanlık yaşla birlikte artmaktadır. Yaş gruplarına bakıldığında, 15-19 yaşlarındaki kadınların %31'i fazla kilolu ya da şişman iken 40-49 yaşlarındaki kadınlar arasında bu oran %92'ye çıkmaktadır. Eğitim düzeyi arttıkça fazla kilolu olma ve şişmanlık azalmaktadır. Eğitimi olmayan veya ilkokulu tamamlamamış Suriyeli kadınların %70'i fazla kilolu veya şişman iken, lise veya daha yüksek eğitim almış olanların %49'u fazla kilolu veya şişmandır.

Kadınların Beslenme Durumu
15-49 yaş grubundaki Suriyeli kadınların beslenme durumuna göre yüzdeleri

A. Çavlin

KADINLARIN GÜÇLENMESİ

Çalışma Durumu

2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örneklemi sonuçları, araştırmadan önceki son 12 ay içinde 15-49 yaş grubundaki halen evli Suriyeli kadınların çok küçük bir oranının (%8) çalıştığını, kadınların 15-49 yaş grubundaki eşlerinin ise %89'unun çalıştığını ortaya koymaktadır.

Hiç evlenmemiş Suriyeli kadınlarda temel çalışmama nedeni öğrenci olmak ve eşlerinin ya da ailelerinin çalışmaya izin vermemesi (sırasıyla %33 ve %24) iken, ev kadını olmak ve çocuk bakımı (sırasıyla %50 ve %27) halen evli Suriyeli göçmen kadınların temel çalışmama nedenlerindedir. Çalışmamasının temel nedeni olarak ev kadınlığına atıfta bulunan Suriyeli kadınların oranı eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır (ilkokuldan az eğitimi olan kadınlar için %55, lise ve üzeri eğitimi olan kadınlar için %31).

Kadınların Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumları

Suriyeli göçmen kadınların %7'si aşağıda verilen nedenlerden en az birinin olduğu durumlar için erkeklerin eşlerine fiziksel şiddet uygulamasını doğru bulmaktadırlar: kadın yemeği yakarsa, kadın eşine karşılık verirse, kadın erkekten habersiz dışarı çıkarsa, kadın çocukların bakımını ihmal ederse veya kadın erkekle cinsel ilişkiye girmeyi reddederse. Kadınların çocukları ihmal ettiği, eşlerine karşılık verdiği veya eşinden habersiz dışarı çıktığı durumlar için Suriyeli kadınlar erkek tarafından kadına uygulanan fiziksel şiddeti doğru bulmaya daha çok eğilimlidirler (sırasıyla %4, %3 ve %3). Çok az kadın, kadınların yemeği yaktığı durumlarda fiziksel şiddeti doğru bulduğunu belirtmiştir (%1).

İ. Yüksel Kaptanoğlu

Eşler Arasındaki Yaş ve Eğitim Farkı

Eşler arasındaki yaş ve eğitim farkının büyük olması ilişkideki güç dengelerini etkileyebilmektedir. 2018 TNSA Suriyeli Göçmen Örneklemine, erkekler genellikle eşlerinden daha büyüktürler. Kadınların sadece %3'ü eşlerinden iki yıl veya daha büyüktür. Araştırma tarihinde evli olan Suriyeli kadınlar ile eşleri arasında ortalama 5,5 yaş farkı vardır. Eğitim farklılıkları görece düşüktür. Kadınların eşleri kendilerinden ortalama 0,2 yıl daha fazla eğitim almışlardır.

GÖSTERGELER

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri – 2018 TNSA Suriye Örneklemini

Gösterge	Cinsiyet		Toplam
	Erkek	Kadın	
2. Açlığa son			
2.2.1 5 yaş ve altı çocuklarda büyüme geriliğinin yaygınlığı	19,9	14,7	17,4
2.2.2 5 yaş altı çocuklar arasında kötü beslenmenin yaygınlığı	13,9	10,4	12,3 ^a
a) 5 yaş altı çocuklar arasında aşırı zayıflık yaygınlığı	2,3	1,4	1,9
b) 5 yaş altı çocuklar arasında obezite yaygınlığı	11,6	9,0	10,4
3. Sağlık ve kaliteli yaşam			
3.7.1 Modern yöntemlerle kendi aile planlaması ihtiyacını karşılayabilen üreme çağındaki (15-49 yaş) kadınların oranı	na	37,8	na
5. Toplumsal cinsiyet eşitliği			
5.6.1 Gebelik önleyici uygulamaların kullanımı, cinsel ilişkileri ve üreme sağlığına ilişkin kendi bilinçli kararlarını veren 15-49 yaş kadınların oranı ¹	na	34,9	na
16. Barış, adalet ve güçlü kurumlar			
16.9.1 Yaşa göre, bir sivil otorite tarafından doğumları tescil edilen 5 yaş altı çocukların oranı	79,7	78,4	79,1

na = Uygun değil

¹ Sadece gebe olmayan halen evli kadınlar için hesaplanmıştır. Ana rapor içinde yer almamaktadır.

^a Bu değer kız ve oğlan çocukları için hesaplanan değerlerin aritmetik ortalamasıdır.

Özet Göstergeler – 2018 TNSA Suriye Örneklemini

Temel Demografik Göstergeler	Aile Planlaması	
Doğurganlık	15-49 yaş arasındaki halen evli kadınların yüzdesi	
<i>15-49 yaşlarındaki kadın başına doğumlar</i>		
Toplam doğurganlık hızı	5,3	
Toplam istenen doğurganlık hızı	4,2	
Ölümlülük		
<i>1000 doğuma düşen ölüm sayısı</i>		
Bebek ölüm hızı	22	
Beş yaş altı ölüm hızı	27	
Toplumsal cinsiyet eşitliği		
Evlilik		
20-24 yaş arası kadınlarda 15 yaş ve 18 yaş öncesi evli olduğunu veya bir eş ile birlikte yaşadığını beyan edenlerin oranı		
a) 15 yaş öncesi	9,2	
b) 18 yaş öncesi	44,8	
Üreme sağlığı		
Yüksek riskli doğurganlık		
15-19 yaşlarında çocuk doğuran adölesanlar	39,3	
15-19 yaş arası kadınlarda 1.000 kadın başına adölesan doğurganlık hızı ¹	209,0	
	Aile Planlaması	
	<i>15-49 yaş arasındaki halen evli kadınların yüzdesi</i>	
	Araştırma tarihinde yöntem kullanımı:	
	Herhangi bir gebeliği önleyici yöntem	43,1
	Herhangi bir modern gebeliği önleyici yöntem	24,1
	<i>Karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı olan kadınlar</i>	
	Doğumların arasını açmak için	9,5
	Doğum yapmayı sonlandırmak için	11,3
	Güvenli Annelik	
	<i>Araştırmadan önceki 5 yıl içinde bir doğum yapmış kadınların yüzdesi</i>	
	Doktordan doğum öncesi bakım alan kadınlar	92,9
	Evde gerçekleşen doğumlar	5,0
	Doğumu doktor yardımı ile yapmış kadınlar	97,5
	Doğumu takip eden 4 saat içinde doğum sonrası bakım alan kadınlar ²	79,5

¹15-19 yaş grubu için hesaplanmış yaşa özel doğurganlık hızına eşdeğerdir. Bu hız araştırma tarihinden önceki üç yıl için hesaplanmıştır ve 15-19 yaşındaki 1.000 kadın başına düşen doğum olarak sunulmuştur.

² Araştırma tarihinden önceki iki yıl içinde canlı doğum yapan kadınlar arasından hesaplanmıştır.

Özet Göstergeler – 2018 TNSA Suriye Örnekleme (Devamı)

Çocuk sağlığı ve refahı

Aşılar

Yaşına uygun tüm aşıları olmuş 12-23 aylık çocuklar (BCG, üç doz DTaP-Hib-IPA, üç doz Hepatit B, OPA'nın ilk dozu ve üç doz PCV) 60,4

Okuryazarlık-sayısal beceri, fiziksel, sosyal-duygusal, öğrenme alanlarının en az üçünde normal gelişim gösteren çocukların oranı³ 74,8

Anne sağlığı ve beslenme

Emzirme

Ortanca emzirme süresi (ay) 13,7

Kadınlarda kötü beslenme

Kronik beslenme yetersizliği olan kadınlar (BKİ<18,5) 3,0

Fazla kilolu kadınlar (30,0>BKİ>=25,0) 28,3

Şişman kadınlar (BKİ>=30,0) 31,7

³36-59 aylık çocuklar için hesaplanmıştır.

